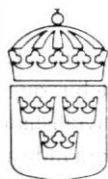

Motion till riksdagen

1988/89:N435

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Kärnkraftsavfallet

Mot.

1988/89

N435-442

Den grundläggande tanken i finansieringslagen är att hanteringen av avfallet från de svenska kärnkraftverken skall betalas av dem som använder den el som verken producerar, dvs framtida generationer som inte använder kärnkraftsel skall heller inte behöva betala för dess avfall. Detta innebär att avgifterna måste fastställas så att pengarna finns oavsett ekonomisk utveckling.

Kostnaderna för den återstående avfallshanteringen beräknas av SKN (Plan 88) till 39,7 miljarder kronor, vilket enligt SKN innebär en kostnad av 2 öre per kWh.

SKN räknar med att ca hälften (15–20 miljarder) av de 39,7 återstående miljarderna skall betalas genom att det fonderade kapitalet skall tillväxa reellt med 2,5%. En sådan realränta förutsätter en stabil ekonomisk tillväxt under 50 år. Att förutsätta att det går att klara en finansiering på sådana premisser är ett rent önsketänkande.

Redan nu finns det en brist på 10 miljarder kronor, enligt SKN:s Plan 88, för att kunna ta hand om det redan producerade avfallet. Lagens krav om säkerställande av fondmedel har alltså inte uppfyllts.

Det är helt tydligt att de nuvarande åtgärderna för att garantera att kärnkraftens avfallskostnader täcks i enlighet med finansieringslagen inte är tillräckliga.

När skrotningen av enbart den lilla Ågesta-reaktorn beräknas kosta 180 miljoner kronor, hur mycket kommer då de andra att kosta?

Vi vet att kostnadsberäkningar av anläggningar som aldrig tidigare utförts vanligen blir alldeles för låga. Nu senast har vi fått ett exempel i JAS-projektet. Ändå rör det sig när det gäller JAS om ett måttligt utvecklingssteg av tidigare känd teknik.

Vad händer om vi av en eller annan orsak måste stänga våra reaktorer omedelbart, hur finansieras avfallskostnaderna då och hur stora blir dessa kostnader? Vad är det som säger att de förslag till lösning av avfallsproblemen som föreläggs idag är de som skall verkställas? Är det helt säkert att de framtida avfallsförvaren inte måste bevakas? De blir ju framtidens plutoniumgruvor. Dessa och många andra frågor måste beaktas när kostnaderna för avfallshanteringen fastställs. Vårt förtroende för SKB som gjort beräkningarna är begränsat. De är ju part i målet. Nya kostnadsberäkningar borde utföras av ekonomiska experter som står helt fria gentemot kärnkraftsindustrin och myndigheter.

Av ovan angivna skäl bör kalkylerna i fortsättningen baseras på en

realränta på 0%. Till dess att resultatet från ovan nämnda forskning är klar och en utdebitering i enlighet med finansieringslagen kan verkställas måste priset för avfallshanteringen ökas med 4 öre per kWh. Motiveringen till att det skall vara industrin som betalar denna föreslagna avgift i sin helhet är att det är industrin som både före och efter folkomröstningen har ivrat för kärnkraften och då är det inte mer än rätt att den också betalar hela denna avgift.

Mot. 1988/89
N435

Forskning

När det gäller avfallets sluthantering är det klart otillfredsställande att det ännu inte finns någon lösning på detta problem. Vår uppfattning är att det inte finns någon bra lösning på problemet, bara mer eller mindre dåliga. Det gäller att finna det minst dåliga. Oavsett inställningen till kärnkraften borde det vara ett oavvisligt krav att den forskning som sker på avfallsområdet måste vara seriös och opartisk. Det är därför nödvändigt att SKB fråntas ansvaret för denna forskning och att också den överförs till från kärnkraftsindustrin och myndigheter helt fristående forskare.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att frånta SKB (Svensk Kärnbränslehantering AB) sitt nuvarande uppdrag att bedriva forskning om kärnkraftens avfallshantering,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att forskningen om kärnkraftens slutsteg bör behandlas i enlighet med vad som föreslås i motionen,

3. att riksdagen beslutar att bedömningen av kärnkraftsavfallets kostnader överförs från statens kärnbränslenämnd till fristående ekonomiska experter,

4. att riksdagen hos regeringen hemställer att en preliminär ökning av avgiften för kärnkraftens avfallskostnader med 4 öre/kWh påförs industrins elförbrukning oavsett om denna el kommer från kärnkraften eller ej.

Stockholm den 23 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Gudrun Schyman (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)